

MAMUL MADDE İHRACATI YAPANLARA TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ (
TARAFINDAN HUBUBAT SATIŞI YAPILMASINA İLİŞKİN
UYGULAMA ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

AMAÇ, KAPSAM VE TANIMLAR

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Uygulama Esasları; üretiminde hububat kullanılarak elde edilen mamullerin ihracatı kapsamında, mamul madde imalatçı-ihracatçılarının ihracattan sonra hububat satışının yapılabilmesine yönelik uygulama usul ve esaslarını belirlemek üzere hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) kapsamında ihraç edilen ve üretiminde hububat kullanılarak elde edilen mamul maddenin üretilmesinde kullanılan ve hammadde sarfiyat hesabına göre belirlenecek cins ve miktardaki hububatın satışlarında uygulanacak esasları kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu uygulama esaslarında geçen;

- (a) **Satıcı:** Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü (TMO)'nü,
(b) **İmalatçı-İhracatçı:** Mamul maddenin tamamını veya bir kısmını üreten ve bu ürünün ihracatını gerçekleştiren kişi/firmayı,
(c) **Mamul madde/Ürün:** Üretiminde hububat kullanılan mamulü,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

MAMUL MADDE İHRACATININ YAPILMASI

İhracatın Gerçekleştirilmesi

MADDE 4- (1) Mamul maddenin, ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihraç edilmesidir.

(2) Serbest bölgelere yapılan ihracatlarda, mamul maddenin ayrıca serbest bölge dışına (Türkiye dışında bir ülkeye gönderilmesi veya Türkiye gümrük bölgesi dışına çıkacak olan kara, deniz, hava taşıtlarına kumanya olarak) sevkinin yapıldığının belgelenmesi gereklidir.

(3) Gerçekleşen ihracata ilişkin GB listesindeki gümrük beyannamelerinin ve/veya beyan edilen eki belgelerin diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim birimleri ile Ticaret Bakanlığınca yapılan inceleme ve soruşturma sonucunda, sahte olduğunun veya üzerinde tahrifat yapıldığının ya da gerçek dışı olduğunun veya gerçeği yansıtmadığının tespiti halinde, satıcı ile imalatçı-ihracatçı arasında imzalanan sözleşmede yer alan ilgili maddeler uygulanır.

(4) Hububat tahsisatları sadece imalatçı-ihracatçıya yapılacaktır.

İhraç Edilen Mamul Maddenin Geri Getirilmesi

MADDE 5- (1) İhraç edilen mamul madde karşılığında Satıcı tarafından hububat satışı yapıldıktan sonra ihraç edilen mamul maddenin herhangi bir sebeple alıcısı tarafından geri gönderilmesi, bir başka ifadeyle ticarete konu olma durumunun sona ermesi ve bu durumun Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlüklerince Satıcı'ya bildirilmesi halinde Satıcı ile imalatçı-ihracatçı arasında imzalanan sözleşmede yer alan "**Alıcının Taahhüt Yükümlülüğü**" maddesi uygulanarak işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İMALATÇI-İHRACATÇININ TİCARET BAKANLIĞI İLGİLİ BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİNE İBRAZ EDECEĞİ BELGELER

Belgeler

MADDE 6- (1) Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlüğünce istenmesi halinde ibraz edilecek belgeler;

- (a) Dilekçe (imza sirkülerinde yer alan yetkililerin adı ve soyadı belirtilerek imzalanmış),
- (b) İhraç Ürünleri İle İlgili Hammadde Sarfiyat Tablosu (Ek-1),
- (c) Firma Hakediş Tablosu (Ek-2),
- (ç) İhracat Listesi

(2) Gereken hallerde ek bilgi ve belge istenebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TİCARET BAKANLIĞI BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİNCE YAPILACAK İŞLEMLER

MADDE 7- (1) Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlüklerince;

(a) Bu Uygulama Esaslarının İkinci Bölümde yer alan hususlar ile Üçüncü Bölümde yer alan evrakların uygunluk kontrolleri yapılır. Uygunluklarının tespitini müteakip; gerçekleşen ihracatın teyitleri Dahilde İşleme Rejimi (DİR) Otomasyon Sisteminden alınır.

(b) Mamul madde ihracat miktarlarını (ihracatın cinsine göre kg, adet veya litre olarak) belirler.

(c) Un ihracatları karşılığı satışı yapılacak buğday miktarının belirlenmesinde % 74 Randıman oranı esas alınır ve her 1 Kg buğday unu için 1,358 Kg (Mohs cetvelindeki karşılığı) ekmeklik buğday verilir. Ancak, % 74 randıman altında yapılan ihracat taahhütleri her halükarda % 74 randıman üzerinden kapatılır.

(ç) Ürünün ihracatı sırasında ilgili Gümrük Müdürlüğünce numune alınmadığı takdirde % 74 randıman üzerindeki ihracat taahhütleri GB üzerinde yazılı olan randıman oranı üzerinden kapatılır.

(d) Ancak, ürünün ihracatı sırasında ilgili Gümrük Müdürlüğünce numune alınması durumunda, Gümrük Müdürlüğü tarafından alınan numunenin İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğünce düzenlenen analiz raporlarında belirlenen randıman oranının, % 74'ün altında olması durumunda % 74 randıman oranı üzerinden, % 74'ün üzerinde olması durumunda ise GB üzerinde yazılı randıman oranından düşük olmamak üzere, analiz raporunda belirlenen randıman oranı üzerinden işlem yapılır.

(e) Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) kapsamında ihracatı yapılan mamul maddeler karşılığı satışı yapılacak hububat miktarının belirlenmesinde firmalara ait DİR otomasyon sistemindeki sarfiyat oranlarını dikkate alır.

(f) Firmaya ait hammadde sarfiyat tablosu ile Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) kapsamında yapılmış ihracatlarda belge özel şartlarında yer alan hususları da dikkate alır.

(g) Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) kapsamında ihracatı yapılan mamul maddeler karşılığı verilecek hububat miktarının belirlenmesinde **fire uygulanmaz.**

(ğ) Belirlenen ihracat ve satışı yapılacak hububat miktarlarını belirten hak ediş yazılarını faks veya KEP (Kayıtlı Elektronik Posta) üzerinden Satıcı ve ilgili İmalatçı-İhracatçıya bildirir. Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlüğü tarafından Satıcıya gönderilen hak ediş yazılarının elle düzeltilmemesine dikkat edilecek, şayet düzeltme varsa mutlaka ilgili Bölge Müdürlüğünce tasdik edilip imzalanacaktır. Ayrıca İmalatçı-İhracatçıya yapılan yazışmalarda Ek-2’de yer alan irtibat bilgileri kullanıldığından bu bilgilerin güncel olmasına dikkat edilecektir.

(h) Daha önce gerçekleştirilmiş olan hububat ithalatlarında kullanılan GB veya Özel Faturalar, yapılacak yeni satışlarda kullanılamaz. Bunun kontrolünü Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlükleri yapar.

(ı) Bu kapsamdaki satışlar, Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü tarafından taahhüt hesabı açık olan DİİB’leri kapsamında ve belge ithalat süresi dolmamış, ithalatı yapılmamış veya eksik ithalat yapılmış mamul madde ihracatları karşılığında yapılacaktır.

(i) Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlükleri tarafından gönderilen hakediş yazılarında yer alan “Belge İthalat Süresi”nin uzatılması halinde, ivedilikle Satıcı’ya bildirilecektir.

(j) İhraç edilen mamul madde karşılığında hububat satışı yapıldıktan sonra, ihraç edilen mamul maddenin herhangi bir sebeple alıcısı tarafından geri gönderilmesi halinde durum Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlüklerince Satıcı’ya bildirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

GENEL ESASLAR

Satışı Yapılacak Ürün

MADDE 8- (1) Hububat.

Sözleşme Miktarı

MADDE 9- (1) Sözleşme imzalanmasında alt veya üst limit kısıtlaması yapılmayacaktır.

Sözleşme Öncesi Genel Esaslar

MADDE 10- (1) Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlükleri, yapılmış olan ihracatın gümrük mevzuatına uygun olduğunu, gümrükçe onaylı ihracat beyannameleri ve/veya özel faturalar ve serbest bölgeden çıkışlarda, ilgili evraklara göre satış yapılacak hububat ve ihracat miktarını Satıcı’ya yazılı olarak bildirecektir.

(2) Bildirimi müteakip İmalatçı-İhracatçıya Satıcı tarafından telefon, KEP veya faks yoluyla bildirimde bulunulacaktır.

(3) 25.000 tonun üzerindeki satış sözleşmeleri TMO Genel Müdürlük Merkezinde imzalanacaktır.

(4) Sözleşmenin imzalanmasını müteakip satış işlemi gerçekleştirilecektir.

(5) 25.000 ton ve altındaki satış sözleşmeleri TMO Başmüdürlüklerinde imzalanacak olup, imalatçı-ihracatçı sözleşmesini imzalamak istediği TMO Başmüdürlüğünü yazılı olarak TMO Genel Müdürlüğüne (Ticaret Dairesi Başkanlığına) bildirecektir.

(6) İmalatçı-İhracatçı yetkilisi cari yıla ait noter tasdikli imza sirküleri/imza beyannamesi, gerekmesi halinde vekaletname ve imza beyannamesi aslı ile birlikte ilgili TMO Başmüdürlüğüne sözleşme imzalamak üzere başvuracaktır.

(7) Satıcı tarafından ilgili TMO Başmüdürlüğüne bildirilecek gerekli bilgiler dahilinde satış işlemi gerçekleştirilecektir.

(8) Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlükleri tarafından gönderilen hak ediş miktarları, İmalatçı-İhracatçının talebi üzerine;

- (a) 3.000 tona kadar olan hak edişler (3.000 ton dahil) en fazla ikiye,
 - (b) 3.001 ton ile 6.000 ton arası (6.000 ton dahil) en fazla üçe,
 - (c) 6.001 ton ve üzeri en fazla dörde,
- bölünmek suretiyle sözleşmeye bağlanabilecektir.

Satış İşlemi

MADDE 11- (1) Bu kapsamda satış yapıp yapmamaya Satıcı yetkilidir. Ayrıca yapılacak hububat satışları, Satıcı tarafından satışa açılan stok miktarıyla sınırlı olacaktır. Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlüklerinden Satıcıya hak ediş yazısı gönderilmiş olsa dahi bu kapsamda satışa açılan stoklar tükenmişse satış yapılmayacaktır.

(2) Satış Fiyatı

Satıcı tarafından dünya fiyatları da dikkate alınarak ABD Doları bazında, belli tarih aralıkları için belirlenmiş olan fiyatlardan, sözleşmenin imzalandığı tarihin içinde bulunduğu dönemin cari fiyatıdır (KDV, yasal ve özel kesintiler hariç).

(3) Mal bedelinin ödeme şekli

Mal bedeli ve KDV, TL cinsinden Satıcı hesabına peşin olarak yatırıldıktan sonra sözleşme imzalanacaktır. Doların TL'ye çevrilmesinde sözleşme tarihindeki Resmi Gazetede ilan edilen Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ABD Doları Döviz Satış Kuru esas alınacaktır.

(4) Teslimatlarda küçük partiler halinde bir kamyon hamulesinden az (25 tona kadar) oluşan bakiyelerin Trafik Yasasında yer alan tonaj tahdidi nedeniyle ve son teslimat kamyonunda oluşması halinde satış tasfiyesi gerçekleşen teslimatlar üzerinden yapılacak ve herhangi bir cezai işlem uygulanmayacaktır.

(5) Ancak, sözleşmede belirlenen teslimat süresi içerisinde (cezalı süreler dahil) bir kamyon hamulesinden fazla (25 ton üzeri) hububatın teslim alınmaması durumunda Satıcı; teslim alınmayan hububat bedelinin % 10'unu cezai şart olarak hesaplarına gelir kaydederek gerçekleşen teslimat üzerinden sözleşmeyi tasfiye edecektir.

Sözleşme Konusu Hububatın Teslim Şekli

MADDE 12- (1) Teslimat, imalatçı-ihracatçının nakil vasıtasına, Satıcı deposundan araç üstü dökme teslim esasına göre sözleşme imzalanmasını müteakip yapılacaktır.

(2) Satıcı tarafından gerekli görülmesi halinde, imalatçı-ihracatçı ile imzalanacak sözleşmelerde teslimat başlangıç tarihi ayrıca belirlenebilir.

(3) Teslimat süresi, sözleşme imzalanacak miktara göre değişmekte olup;

- (a) 1.000 tona kadar olan satışlarda (1.000 ton dahil) 10 işgünü,
- (b) 1.001 tondan 3.000 tona kadar olan satışlarda (3.000 ton dahil) 20 işgünü
- (c) 3.001 tondan 5.000 tona kadar olan satışlarda (5.000 ton dahil) 25 işgünü,
- (ç) 5.001 tondan 10.000 tona kadar olan satışlarda (10.000 ton dahil) 30 işgünü,
- (d) 10.001 tondan 20.000 tona kadar olan satışlarda (20.000 ton dahil) 40 işgünü,
- (e) 20.001 tondan 30.000 tona kadar olan satışlarda (30.000 ton dahil) 50 işgünü,
- (f) 30.001 tondan 40.000 tona kadar olan satışlarda (40.000 ton dahil) 60 işgünü,
- (g) 40.001 tonun üzerindeki satışlarda ise 70 işgünü olarak uygulanacaktır.

(4) Yukarıda belirlenen teslimat sürelerine bağlı kalmaksızın Satıcı tarafından gerekli hallerde ayrıca teslimat süreleri belirlenebilir.

(5) Teslimat sonucu depo noksanlığı sebebiyle oluşan eksik teslimat, sözleşmede belirlenmiş olan teslimat süresi içerisinde tamamlanacak olup, aksi takdirde sözleşmenin ilgili maddesine göre işlem yapılacaktır.

(6) Satışlarla ilgili diğer hususlar Satıcı tarafından hazırlanacak sözleşmede belirtilecektir.

Damga Vergisi İstisnası

MADDE 13- (1) Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlükleri tarafından, mamul ürün ihracatının Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında yapıldığının Satıcı'ya bildirilmesi sonucu, İmalatçı-İhracatçı tarafından mamul madde üretiminde kullandığı hububatı Satıcı'dan almaları aşamasında, bu konuda düzenlenecek sözleşmelere Hazine ve Maliye Bakanlığının tebliği ile Mali İşler Dairesi Başkanlığımızın konu ile ilgili yazıları gereğince **Damga Vergisi tahakkuk ettirilmeyecektir.**

ALTINCI BÖLÜM

DENETİM VE UYGULAMA

Denetim

MADDE 14- (1) Satıcı, imalatçı-ihracatçıdan bilgi ve belge isteyebilir ve gerekli hallerde kendi personeli ile tüm masraflar ilgili imalatçı-ihracatçı tarafından karşılanmak üzere gerek yurt içinde gerekse yurt dışında tüm aşamaların incelemesini yapabilir veya ilgili kurumlardan denetim yapılmasını isteyebilir.

(2) Satıcı ve Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlükleri personelleri ihracatların ilgili mevzuatlara uygun olarak yerine getirilip getirilmediğinin kontrolü amacıyla firma tesislerini denetleyebilirler. İlgili tüm kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar da kendi özel kanunları çerçevesinde denetim yapabilirler.

Uygulama

MADDE 15- (1) Bu sistem, taahhüt hesabı açık olan DİİB'leri kapsamında ve belge ithalat süresi dolmamış, ithalatı yapılmamış veya eksik ithalat yapılmış mamul madde ihracatları karşılığında yapılacak satışlara uygulanır.

(2) İmalatçı-İhracatçı tarafından ihracatla ilgili olarak ibraz edilen belgelerin yürürlükteki mevzuat hükümleri doğrultusunda yetkili mercilerin teftiş, soruşturma ve incelemelerine bağlı olarak usulsüz, eksik ve dayanaktan yoksun olduğunun tespiti halinde, aksi ispatlanıncaya kadar imalatçı-ihracatçıya satıcı tarafından mamul madde ihracatları karşılığı hububat satışı yapılmaz.

(3) Ancak, haklarında ceza davası açılmamış, takipsizlik kararı verilmiş ve kesinleşmiş veya açılan ceza davaları lehine kesinleşmiş ve müeyyideli kapatma yazılarını mahkeme kararları ile iptal ettirmiş veya yürütmesini durdurmuş olanlardan, Kuruluşumuza olan borçlarının (**anapara, faiz ve ödeme tarihi itibarıyla yargılama giderleri**) tamamını ödeyen alıcılara bu kapsamda satış yapılabilir.

Yürürlük

MADDE 16- (1) Bu Esaslar, **04/10/2024** tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- (1) Bu Esasları, Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürü yürütür.

EKLER

EK:1- İhraç Ürünleri İle İlgili Hammadde Sarfiyat Tablosu (1 sayfa)

EK:2- Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlüğü Hakediş Tablosu (1 sayfa)

